

skulde gaae vestlig paa Høiberggen, og det gjorde jeg netop, for at den skulde træffe de Egne, hvor der ligger skulte Masser af Kærjord, stiftet til at opdyrkes, og Masser af Bandleb, stiftede til at fremkalde en heel ny Birtfomhed i Landet. Jeg har i sin Tid fremstillet, hvorledes dette Lands Befolkning med Rimelighed kunde vinde i Velstand. Jeg har nemlig sagt, at, naar vi i et Land, bestaent som Jylland, gaae løs paa at bringe Jernbaner istand, saa skulde vi see mere hen til Nord-America end til Flandern og England; thi i Nord-America lægger man Baner over ligesaa øde Strækninger. Før at naae fra et Hovedpunkt i den nordlige Deel af Jylland til Slesvig og til Fastlandet skal man gaae igjennem de Egne, hvor man bevæger sig billigt og for ringe Midler, og hvor man til lige bevirker Frugtbargjørelse. Det ærede Medlem har sagt: „Rigsdagsmanden for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) vil føre Jernbanen over Sand, som han derved vil forvandle til Muldjord“; men nu er det saa besynderligt, at vi engang for adskillige Aar siden have hadt en Forhandling, under hvilken det ærede Medlem for Maribo Amt 4de Valgkreds (Monrad) understøttede en ikke ringe Udgift fra Statens Side, for at forvandle det samme Sand til Muldjord, og hvor jeg gjorde opmærksom paa, at det sandsynligviis vilde være en Udgift, som vilde føre til overmaade Lidet, og at Anvendelsen af de Midler, man saaledes skaffede tilveie, ikke længe vilde have saadant Brug. Dette foregik dengang, der var Spørgsmaal om at skaffe Dampskibe, som skulde fare igjennem Agger-Canal, og hvad sagde da

det ærede Medlem, for at Thinget skulde gaae ind paa at bevilge de dertil fornødne Summer, og hvad sagde jeg? Jeg sagde nemlig: lad os huske paa, at en Deel af Jylland opelster ungt Dvæg; for det hen til de fede Egne, for at fedes; vil man imidlertid føre det ud til England, saa skal det være beregnet paa, at Engländerne fede Dvæg, og man skal derfor ikke føre det til Londoner-Markedet, men til Markedet paa de Steder i England, hvor der søges magert Dvæg som en absolut Nødvendighed, fordi det hele Aggerbrug der er beregnet paa at fede Dvæg. Derimod talte de andre Medlemmer, hvortil det ærede Medlem for Maribo Amt 4de Valgkreds (Monrad) hørte, og endnu en Rigsdagsmand, jeg erindrer ikke, om han var Medlem af dette Thing eller Landstyinget, maastee er det foregaaet i et Møde udenfor Thingene. Der blev indvendt herimod: Nei, det er ikke Tilfældet. Vi skulde skaffe Fedeqvæg her tilveie paa denne Egn; det er Gjødning, der mangler; der er nok af mager Jord, den skal forvandles til Muldjord; det opnaaer man ved at sende ungt Dvæg dertil, som er magert; det skal fodres med det, vi kunne producere af Sæd paa Egnen. Vi kunne ved Hjalp af Affald fra Brændeviinsbrænderier faae Dvæg fedet, og naar vi kun have Gjødning, saa, da vi paa nogle Steder ogsaa have Mergel, vil der lidt efter lidt komme Muld over de Egne, hvilke, saa ufrugtbare de nu end ere, derved efterhaanden vilde forvandle sig til befolkede og frugtbare Egne. Derfor skulde vi anskaffe et Dampskib, og det skulde fare gennem Agger-canalen og udføre fedt Dvæg.